

Štátny dozor a riešenie podnetov v pôsobnosti obce

Iveta Galovičová

- 1. Výkon štátneho dozoru inšpekcie a obce podľa zákona č. 146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia**
- 2. Oprávnenia a povinnosti inšpekcie a obce v rámci výkonu štátneho dozoru**
- 3. Povinnosti kontrolovaných osôb pri výkone štátneho dozoru**
- 4. Kontrolná činnosť inšpekcie na malých zdrojoch znečisťovania ovzdušia**

1. Vymedzenie inšpekcie a obce podľa zákona o ochrane ovzdušia

§ 42 zákona o ochrane ovzdušia

- (1) Inšpekcia je kontrolným orgánom, ktorý **vykonáva odborný štátny dozor** v oblasti ochrany ovzdušia podľa § 47 ods. 3 a rieši podnety podľa § 47 ods. 7
- (2) Inšpekcia kontroluje
 - a) súlady prevádzky stacionárnych zdrojov s dokumentáciou, podmienkami a požiadavkami určenými povoľujúcim orgánom

§ 46 zákona o ochrane ovzdušia

- (2) **Obec** pri prenesenom výkone štátnej správy ochrany ovzdušia vo veciach malých zdrojov a vybraných osobitných činností
 - f) **vykonáva štátny dozor podľa § 47 ods. 6** vo veciach dodržiavania povinností prevádzkovateľov malých zdrojov a prevádzkovateľov vykonávajúcich vybranú osobitnú činnosť a **prešetruje podnety podľa § 47 ods. 7,**

§ 47 zákona o ochrane ovzdušia

- (3) **Inšpekcia** pri výkone odborného štátneho dozoru **dozerá a zisťuje, či právnické osoby, fyzické osoby – podnikatelia alebo fyzické osoby plnia povinnosti a zákazy podľa tohto zákona a opatrenia požiadavky a podmienky na ochranu ovzdušia určené v rozhodnutiach, povoleniach a súhlasoch povoľujúcich orgánov.**
- (6) **Obce** pri výkone štátneho dozoru **dozerajú ako právnické osoby, fyzické osoby–podnikatelia alebo fyzické osoby, ktoré prevádzkujú malé zdroje** alebo vykonávajú vybrané osobitné činnosti, **plnia požiadavky a zákazy podľa tohto zákona a požiadavky na ochranu ovzdušia určené v rozhodnutiach, povoleniach a súhlasoch.**
- (7) **Orgány dozoru** okrem oprávnení podľa odsekov 3 až 6 **prešetrujú aj podozrenia a podnety poukazujúce na porušenie tohto zákona;** na tento účel si obstarávajú podklady a dôkazy na objasnenie skutkového stavu a zisťujú zodpovednosť za porušenie povinností a zákazov podľa tohto zákona.
- (8) ... na výkon odborného štátneho dozoru a na výkon štátneho dozoru sa vzťahujú § 48 až 51 a osobitný predpis sa neuplatňuje.
(§ 8 až 13 a § 16 zákona č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov).

§ 48 zákona o ochrane ovzdušia

(1) Inšpekcia a obce sú povinné

- a) oznámiť začatie výkonu dozoru osobe, u ktorej sa vykonáva dozor (ďalej len „kontrolovaná osoba“) predmet a účel dozoru najneskôr v čase začatia kontroly na mieste, a to prítomnému pracovníkovi, ktorý je zodpovedný za chod prevádzky v čase začatia kontroly,
- b) pri začatí dozoru na mieste preukázať sa preukazom alebo poverením na vykonanie dozoru vydaným príslušným orgánom,
- c) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone dozoru,
- ...
- f) dodržiavať pri výkone dozoru osobitné predpisy a postupovať tak, aby neboli dotknuté práva a právom chránené záujmy kontrolovanej osoby,

(2) Inšpekcia a obce, ... sú pri plnení svojich úloh oprávnené v súlade s § 42 až 46

- a) **vstupovať na pozemky, do budov k zariadeniam stacionárneho zdroja**, ak sú splnené ustanovenia osobitného predpisu, pričom vstup do obydlija je možný len na účel kontroly podľa § 51,
- b) požadovať preukázanie totožnosti osôb a adresy ich bydliska,
- c) vykonávať všetky potrebné zisťovania, najmä požadovať potrebné údaje, vysvetlenia, vyjadrenia a informácie,

...

- f) používať technické prostriedky na zhotovenie fotodokumentácie, videodokumentácie a zvukových záznamov alebo iných digitálnych záznamov potrebných na zabezpečenie dôkazov v súlade s osobitnými predpismi,

...

- i) vyžadovať súčinnosť kontrolovaných osôb alebo sprevádzajúcich zamestnancov pri výkone dozoru, **pri začatí dozoru na mieste preukázať sa preukazom alebo poverením na vykonanie dozoru vydaným príslušným orgánom,**
- l) **obmedziť alebo zakázať prevádzkovanie stacionárneho zdroja** alebo jeho časti alebo vykonávania vybranej osobitnej činnosti v nevyhnutnom rozsahu ústne uvedením do zápisnice, do objasnenia vecí alebo zabezpečenia dôkazov počas výkonu kontroly; ...
- m) **pri zistení porušenia tohto zákona uložiť povinnosť obmedziť alebo zastaviť prevádzkovanie stacionárneho zdroja** alebo vykonávania vybranej osobitnej činnosti podľa § 53 ústne uvedením do zápisnice; na konanie sa vzťahujú požiadavky podľa § 60 ods. 6,

...

§ 49 zákona o ochrane ovzdušia

(1) Každý je pri výkone dozoru povinný

- a) strpieť výkon dozoru a vytvoriť primerané podmienky na jeho výkon,
 - b) umožniť vstupovanie na pozemky alebo do budov,
 - c) umožniť realizáciu oprávnení orgánu dozoru podľa § 48 ods. 2,
 - d) preukázať svoju totožnosť a adresu bydliska orgánu dozoru,
 - e) poskytnúť súčinnosť a predkladať úplné a pravdivé údaje,
 - f) oboznámiť orgány dozoru bezodkladne po začatí dozoru na mieste s osobitnými bezpečnostnými predpismi, ktoré sa vzťahujú na kontrolované objekty,
- ...
- i) na požiadanie osôb vykonávajúcich dozor zabezpečiť potrebné sprevádzanie,
 - k) upustiť od protiprávneho konania podľa § 48 ods. 2 písm. j) a zdržať sa činnosti, ktorá bola obmedzená alebo zakázaná podľa § 48 ods. 2 písm. l) a m),
 - l) prijať písomnosť doručovanú do vlastných rúk zamestnancom orgánu dozoru; pri odmietnutí prijatia sa táto písomnosť považuje za doručенú dňom, keď sa jej prijatie odmietlo.

(2) Kontrolovaná osoba má právo

a) predkladať a navrhovať priebežne dôkazy preukazujúce jej tvrdenia počas výkonu dozoru,

...

c) na podanie námietok ku kontrolným zisteniam uvedeným v protokole o výsledku kontroly (ďalej len „protokol“).

(3) Orgán dozoru môže za marenie alebo sťaženie výkonu dozoru alebo nesplnenie povinnosti podľa odseku 1 uložiť poriadkovú pokutu fyzickej osobe od 100 eur do 1 000 eur a právnickej osobe alebo fyzickej osobe–podnikateľovi od 500 eur do 10 000 eur. Poriadkovú pokutu možno uložiť aj opakovane. Poriadková pokuta sa uloží rozkazom. ...

§ 50 zákona o ochrane ovzdušia

(1) Ak orgán dozoru kontrolou na mieste nezistí porušenie povinností ustanovených týmto zákonom, vypracuje o výsledku dozoru

a) **záznam**, pri vypracovaní ktorého postupuje podľa odseku 12, alebo

...

(2) Ak orgán dozoru **zistí porušenie povinností ustanovených týmto zákonom**, vypracuje **protokol**. Ak je to potrebné, vypracuje **priebežný protokol** alebo **čiasťkový protokol**, ktorý zaznamenáva stav časti predmetu dozoru z dôvodu potreby osobitného postupu pri dozore alebo osobitného spôsobu riešenia zistených nedostatkov priamo na mieste v určenom čase za prítomnosti zamestnanca, ktorý je za daný úsek zodpovedný, alebo iného prítomného zamestnanca, pričom prítomný zamestnanec má právo sa vyjadriť bezprostredne po oboznámení s čiasťkovým protokolom alebo s priebežným protokolom.

(3) Protokol sa doručí kontrolovanej osobe s poučením o práve kontrolovanej osoby podať námietky ku kontrolným zisteniam v určenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako desať pracovných dní, ak sa kontrolovaná osoba nevzdá práva podľa § 49 ods. 2 písm. c).

(4) Na základe odôvodnenej žiadosti kontrolovanej osoby orgán dozoru **môže predĺžiť lehotu na podanie námietok** k protokolu. **Na námietky doručené po uplynutí určenej lehoty sa neprihliada.**

- (5) Ak orgán dozoru **vyhodnotí námietky** kontrolovanej osoby **ako opodstatnené**, vypracuje **dodatok k protokolu**, v ktorom sa zdokumentujú zmeny kontrolou zistených skutočností, a doručí ho kontrolovanej osobe. Ak sú námietky vyhodnotené **ako neopodstatnené**, **oznámi túto skutočnosť** kontrolovanej osobe spolu s uvedením dôvodu neprijatia námietok.
- (6) Orgán dozoru prerokuje s kontrolovanou osobou protokol a dodatok k protokolu a vyhotoví **zápisnicu** prerokovania.

Prerokovanie nie je potrebné, ak

- a) kontrolovaná osoba nepodala námietky k protokolu,
- b) námietky k zisteniam v protokole podané kontrolovanou osobou boli v plnom rozsahu akceptované v dodatku protokolu, alebo
- c) sa zistený skutkový stav priamo opiera o údaje poskytované prevádzkovateľom do národného emisného informačného systému alebo listinné dôkazy, akými sú najmä správy o platnom výsledku oprávnenej technickej činnosti.

(7) Protokol sa považuje za prerokovaný aj vtedy, ak kontrolovaná osoba alebo osoba poverená kontrolovanou osobou sa odmietne oboznámiť s protokolom, prerokovať protokol, podpísať protokol pri jeho prerokovaní, podpísať zápisnicu z prerokovania protokolu alebo protokol prevziať; táto skutočnosť sa uvedie v protokole alebo v zápisnici z prerokovania protokolu.

(8) Dozor sa považuje za ukončený

a) doručením záznamu o vykonanom dozore kontrolovanej osobe,

...

c) márnym uplynutím lehoty na podanie námietok k protokolu alebo ak sa kontrolovaná osoba vzdá práv podľa odseku 3,

d) doručením dodatku k protokolu, ak boli námietky k protokolu o výsledku kontroly plne akceptované,

e) doručením zápisnice z prerokovania protokolu.

(9) Náležitosti protokolu ...

(9) Priebežný protokol, čiastkový protokol a dodatok k protokolu je súčasťou protokolu.

...

Kontrolná činnosť inšpekcie na malých zdrojoch

1. Elektrocentrála na dieselové palivo (spaľovacie zariadenia s nainštalovaným súhrnným MTP < 0,3 MW)

PODNET: zápach a hluk medzi obytnými domami

Výsledok šetrenia:

- stavebník prevádzkoval dve elektrocentrály na motorové palivo (nafta motorová) **bez súhlasu obce** podľa zákona o ovzduší na inštaláciu a prevádzku
- **odstúpené obci na ďalšie riešenie**

2. Kotelňa v autoservise (spaľovacie zariadenia s nainštalovaným súhrnným MTP < 0,3 MW)

PODNET: nadmerné znečisťovanie ovzdušia spalinami

Výsledok šetrenia:

- prevádzkovateľ spaľoval v kotle starý motorový olej; podľa výrobcu kotla je možné spaľovať len drevo a uhlie
- **SIŽP uložila pokutu za spaľovanie paliva v nesúlade s dokumentáciou**

3. Výroba drevných brikiet a peliet (priemyselné spracovanie dreva s projektovaným množstvom < 100 m³/deň)

PODNET: nadmerná prašnosť

Výsledok šetrenia:

- prevádzkovateľ prekročoval dennú kapacitu spracovania dreva o cca 30%
- **SIŽP uložila pokutu za nesúlad podmienky určenej v súhlase obce**

4. Výroba gumových prechodiek z technickej gummy (výroba a spracovanie gummy so spotrebou VOC $\leq 0,6$ t/rok a spracovanie gumovej zmesi ≤ 5 kg/h)

PODNET: obťažujúci zápach z emisií do okolia

Výsledok šetrenia:

- zariadenia boli prevádzkované bez vydaného povolenia na užívanie a bez súhlasu orgánu ochrany ovzdušia
- odstúpené obci za účelom vykonania štátneho stavebného dozoru

5. Chov hospodárskych zvierat – ovce (< 2000 ks)

PODNET: neprimeraný zápach medzi rodinnými domami

Výsledok šetrenia:

- bez porušenia
- SIŽP odporučila pri chove a pasení zvierat, pre skladovanie a aplikáciu maštalného hnoja používať vzdialenejšie pozemky a pasienky od rodinných domov

6. Cukrárska výroba (spaľovacie zariadenie s nainštalovaným súhrnným MTP < 0,3 MW)

PODNET: spaľovanie plastov z obalov na voľnom priestranstve

Výsledok šetrenia:

- bez porušenia, ale bez porušenia, ale na voľnom priestranstve bol spaľovaný (zneškodňovaný) mazut z predchádzajúceho kotla pred plynofikáciou prevádzky
- SIŽP odstúpila šetrenie na príslušnú obec s poučením prevádzkovateľa o nezákonnom postupe

7. Zváračské a zámočnicke práce (spaľovacie zariadenie s nainštalovaným súhrnným MTP < 0,3 MW)

PODNET: šírenie neznesiteľného zápachu zo spaľovania gumy a pneumatík

Výsledok šetrenia:

- zariadenia boli **prevádzkované bez vydaného súhlasu** orgánu ochrany ovzdušia
- **odstúpené obci za účelom ďalšieho riešenia**

8. Prášková lakovňa (nanášanie povlakov s použitím práškových hmôt bez použitia VOC s projektovanou spotrebou < 1 t/rok)

PODNET: prevádzkovanie nelegálneho zdroja znečisťovania ovzdušia

Výsledok šetrenia:

- zariadenia boli **prevádzkované bez vydaného súhlasu** orgánu ochrany ovzdušia
- **odstúpené obci za účelom ďalšieho riešenia**

9. Cukrárska výroba (spaľovacie zariadenie s nainštalovaným súhrnným MTP < 0,3 MW)

PODNET: spaľovanie plastov z obalov na voľnom priestranstve

Výsledok šetrenia:

- bez porušenia, ale **na voľnom priestranstve bol spaľovaný (zneškodňovaný) mazut z predchádzajúceho kotla pred plynofikáciou prevádzky**
- **SIŽP odstúpila šetrenie na príslušnú obec s poučením prevádzkovateľa o nezákonnom postupe**

10. Tavenie asfaltového betónu z mobilných zariadení (spaľovacie zariadenie s nainštalovaným súhrnným MTP < 0,3 MW)

PODNET: šírenie neznesiteľného zápachu z prevádzky

Výsledok šetrenia:

- zariadenia boli **prevádzkované bez vydaného súhlasu** orgánu ochrany ovzdušia
- **odstúpené obci za účelom ďalšieho riešenia**

11. Autoopravovňa (spaľovacie zariadenie s nainštalovaným súhrnným MTP < 0,3 MW)

PODNET: šírenie neznesiteľného zápachu zo spaľovania gummy a pneumatík

Výsledok šetrenia:

- zariadenia boli **prevádzkované bez vydaného súhlasu** orgánu ochrany ovzdušia **na inštaláciu a prevádzku**
- **odstúpené obci za účelom ďalšieho riešenia**

12. Pražiareň kávy (zariadenia na praženie s projektovanou kapacitou kávy a kávovín < 75 kg/h)

PODNET: obťažovanie zápachom z praženia kávy

Výsledok šetrenia:

- **bez porušenia**

13. Píliarske práce pre jednoduché stavby

14. Čistiareň odpadových vôd

15. Kalové polia

16. Chov hospodárskych zvierat

17. Zber druhotných surovín

18. výroba a spracovanie kovov

19. Kamenárstvo

20. Zariadenie odstredivého liatia

21. Pílenie tehál

22. Údenie mäsových výrobkov

23. Lakovňa

24. Otryskávanie

§ 35 zákona o ochrane ovzdušia

(1) Prevádzkovateľ malého zdroja je povinný

a) uvádzať do prevádzky a prevádzkovať malý zdroj v súlade s dokumentáciou a podmienkami určenými obcou,

b) dodržiavať technické požiadavky a podmienky prevádzkovania pre malé zdroje ustanovené vykonávacím predpisom podľa § 62 písm. f),

c) dodržiavať podmienky, obmedzenia a zákazy na vymedzenom území určené všeobecne záväzným nariadením obce podľa § 10 ods. 4,

d) spaľovať len palivá určené v povolení, ktoré spĺňajú požiadavky na kvalitu palív ustanovené vykonávacím predpisom podľa § 62 písm. l); ak požiadavky na palivo nie sú určené ani ustanovené, je povinný spaľovať len palivá uvedené v dokumentácii zariadenia,

e) neprekročiť tmavosť dymu ustanovenú vykonávacím predpisom podľa § 62 písm. f),

f) podrobiť sa kontrole malého spaľovacieho zariadenia na tuhé palivo a kvapalné palivo v súlade s § 51,

g) vykonať opatrenia na nápravu uložené obcou alebo inšpekciou,

h) vypracovať na základe vyzvania obce plán riadenia zápachu alebo plán riadenia prašnosti podľa vykonávacieho predpisu § 62 písm. f) a predložiť ho na schválenie,

i) umožniť osobám vykonávajúcim dozor alebo nimi povereným osobám prístup k malému zdroju na účel jeho kontroly, predkladať im potrebné podklady a plniť ostatné povinnosti podľa § 49,

j) podrobiť sa preskúmaniu podmienok a požiadaviek určených na prevádzku stacionárneho zdroja podľa § 27 ods. 15 a predkladať obci potrebné podklady,

k) viesť prevádzkovú evidenciu o malom zdroji a na požiadanie poskytovať údaje ustanovené vykonávacím predpisom podľa § 62 písm. h) a ďalšie údaje potrebné na zistenie emisií obci alebo ňou poverenej osobe,

l) oznámiť obci zmenu prevádzkovateľa zdroja alebo jeho časti a zánik zdroja do 30 dní odo dňa ich uskutočnenia,

m) ak ide o aplikáciu a zapracovanie hospodárskych hnojív a iných hnojív organického pôvodu, sekundárnych zdrojov živín alebo kompostu podľa osobitného predpisu,⁶⁸⁾ elektronicky oznámiť okolitým obciam predbežný harmonogram vykonávania činnosti najneskôr jeden deň pred prvým výkonom tejto činnosti v súlade s vykonávacím predpisom podľa § 62 písm. f).

(2) Povinnosti podľa odseku 1 písm. h) až m) sa vzťahujú len na právnickú osobu a na fyzickú osobu –podnikateľa.⁷⁰⁾

(3) Na prevádzkovanie stacionárnych zdrojov sa vzťahujú zásady podľa prílohy č. 7.

Príloha č. 7

ZÁSADY POVOĽOVANIA A PREVÁDZKOVANIA STACIONÁRNYCH ZDROJOV

[Hlavná stránka](#)[Správy](#)[Úradná tabuľa](#)[Ministerstvo](#)[Medzinárodné vzťahy](#)[Fondy](#)[Oblasti pôsobenia](#)[Projekty](#)[IEP](#)[Kontakty](#)

Stála konferencia: Energeticky
nezávislé Slovensko

Čisté Slovensko

Európska zelená dohoda

Stav životného prostredia

Zmena klímy

Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj

Zelené a obehové hospodárstvo

Voda

Ovzdušie

Ochrana ovzdušia

Právne predpisy

Medzinárodné zmluvy a
dohovory

Čisté ovzdušie priorita EÚ

Kvalita ovzdušia

Stratégia ochrany ovzdušia

Dokumenty

- Správne poplatky v oblasti ochrany ovzdušia podľa zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Príručka pre obce a mesta v oblasti ochrany ovzdušia k zákonu č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých predpisov (17.07.2023, pdf 980 kB) - Účelom tejto príručky je vytvorenie prehľadu právnej úpravy týkajúcej sa najmä právomoci obcí vo veci preneseného výkonu štátnej správy malých zdrojov a vybraných osobitných činností podľa zákona
- Informácia č. 5495/2008 o požiadavkách na ochranu ovzdušia pri spaľovaní tiel mŕtvych zvierat v spaľovacích zariadeniach s kapacitou do 50 kg/h a s kapacitou od 50 kg/h vrátane do 10 t/deň vrátane (pdf, 177 kB). Vydanie prvé k 01. 02. 2008. UPOZORNENIE: Potrebné uplatňovať podľa požiadaviek na zariadenia na spaľovanie vedľajších živočíšnych produktov, ktoré sú uvedené v prílohe č. 7 časti E. bode 1. vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.
- Informácia o meraní pomeru pár a benzínu systémov II. stupňa rekuperácie benzínových pár na čerpacích staniciach benzínu (10. 04.2015, pdf 137 kB)
- UPOZORNENIE na vybrané požiadavky právnych predpisov vo veciach ochrany ovzdušia platné od 1. januára 2016 (pdf 95 kB, editovanie tabuliek – zip 43 kB)
- Usmernenie vo veci uplatňovania požiadaviek na výrobu bioplynu podľa vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z. v znení vyhlášky MŽP SR č. 252/2016 Z. z. (pdf 631 kB)

Ďakujem za pozornosť.

iveta.galovicova@sizp.sk